

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata
Vattamány Zsolt polgármester

Iktatószám:

Napirendi pont:

Előterjesztve: Művelődési, Kulturális és Szociális
Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

A Képviselő-testület 2016. szeptember 12-ei rendkívüli ülésére

Tárgy: Emléktáblák elhelyezésének támogatása

Készítette:

Dr. Hajdu Kitti
Polgármesteri Kabinet vezetője

Törvényességi szempontból kifogást nem emelek:

dr. Gotthard Gábor
jegyző

**Az előterjesztést nyilvános ülésen kell tárgyalni.
A határozatok elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.**

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Vattamány Zsolt polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít olyan értékkeremtő, Erzsébetváros történelmi-, kulturális és társadalmi hagyományait ápoló kezdeményezések felkarolására, melyek oktatási – nevelési tartalmukkal irányt mutatnak. E törekvés mentén a 2016 –os évben több emléktábla kihelyezését kezdeményezte vagy támogatta Önkormányzatunk Képviselő-testülete. E felvállalt feladatot folytatva az alábbi kérésekkel fordulok a Tisztelt Képviselő-testülethez:

I. Garas Dezső emléktábla elhelyezése

Erzsébetváros Önkormányzata – a Budapesti Városvédő Egyesület elnökével, Ráday Mihállyal együttértésben - a 1074 Budapest, Alsóerdősor u. 10. szám alatti ház homlokzatán emléktáblát szeretne elhelyezni a 2011. december 30 - án elhunyt ***Garas Dezső, a Nemzet Színésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas és kétszeres Jászai Mari-díjas magyar színművész, érdemes-, és kiváló művész emlékére.***

Garas Dezső 1934. december 9-én született az Alsóerdősor utca 10. szám alatt, s ott lakott 1955-ig. 1942-ig egy földszinti szoba-konyhás udvari lakásban, azután az első emeleten egy kétszobás lakásban édesanyjával és két húgával.

A kezdeményezés – Garas Dezső színművész emléktáblájának elhelyezése – annak a hagyománynak a folytatásához kapcsolódik, amelyet 2000 környékén alakított ki a Fővárosi Önkormányzat.

A színművészek szülő-, illetve lakóházainak egységes arculatú emléktáblával történő megjelölését a főváros vezetése fontosnak tartotta. Ezért korábban a Budapest Galéria, jelenleg a Budapesti Történeti Múzeum által gondozott képzőművészeti pályázat útján választotta ki Stremeny Géza szobrászművész domborműtervét a színművészekre emlékező táblák elkészítéséhez, amelyet minden esetben a konkrét adatokat tartalmazó szöveggel lehetett kiegészíteni.

2001-től kerültek elhelyezésre egységes arculattal rendelkező, színművészre emlékező emléktáblák többek közt Csontos Gyula, Domján Edit, Gábor Miklós, Jávor Pál, Kabos Gyula, Kellér Dezső, Kiss Manyi, Ladányi Ferenc, Neményi Lili, Pécsi Sándor, Somlay Artúr, Szendrő József és Tolnay Klári lakóházán.

Ilyen jellegű emléktábla Erzsébetvárosban – Erzsébetváros önkormányzatának támogatásával - Miklós György Jászai Mari – díjas érdemes művész emléktáblája a Dohány u. 57. számú ház

homlokzatán, mely 2012. november 16-án került felavatásra. Neményi Lili kiváló művész Károly körül 13-15.számú ház homlokzatán elhelyezett domborművét is Stremeny Géza szobrászművész készítette, azonos megjelenéssel, amely a városkép szempontjából meghatározó jelentőségű és hagyományteremtő.

Erzsébetváros Önkormányzata a korábban alkalmazott formának a felhasználásával kíván emléket állítani a magyar színművészet egy-egy kiemelkedő személyiségének. A Fővárosi Önkormányzat tájékoztatása alapján az emléktábla megjelenésének felhasználására nem kötöttek kizárólagossági szerződést. Így Garas Dezső emléktáblájának ügyében is lehetősége van a kezdeményezőnek felvenni a kapcsolatot Stremeny Géza szobrászművésszel és vele egyeztetni a kivitelezést, hiszen az emléktábla fővárosi kötelezettséget nem érint.

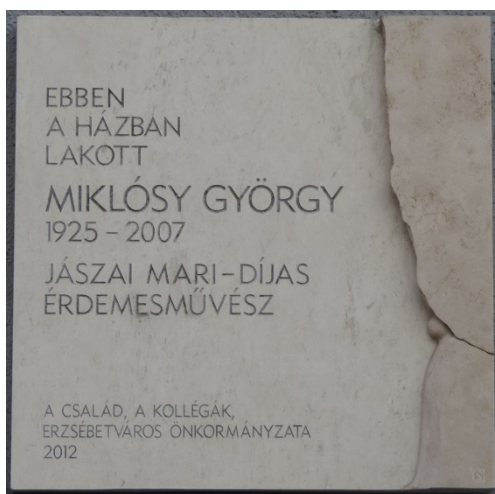
Az emléktábla tervei:

- mérete: 60 x 60 x 6 cm
- anyaga: mészkő
- plasztikája: dombormű
- a tábla tervezett felirata:

Ebben a házban született
Garas Dezső
1934-2011
Kossuth-díjas Kiváló Művész, Érdemes Művész,
a Nemzet Színésze
Budapest Díszpolgára

Erzsébetváros Önkormányzata
2016

- a tábla jellege:



- az emléktábla avatásának tervezett időpontja:
2016. december 9., Garas Dezső születésnapjának évfordulója

Az emléktábla művészeti alkotásnak minősül, mely alapján a Budapesti Történeti Múzeum/Budapest Galéria műbírálata szükséges az elhelyezéséhez, mivel több évtizedes műbírálati gyakorlatuk alapját képezi az az álláspont, hogy minden olyan köztéri, vagy közterületen megjelenő műtárgy, amely egyedi tervezésű, autonóm képzőművészeti alkotás, vagy illet részben tartalmaz (pl. szöveges emléktáblán dombormű, vagy bármilyen technikával felvitt egyedi díszítőelem) – művészeti alkotásnak, műalkotásnak minősül. A Budapesti Történeti Múzeum/Budapest Galériával történő egyeztetés szükséges annak eldöntéséhez, hogy ez a bejegyzett művész által készített, egyedi tervezésű, de sorozatban kivitelezett és elhelyezett műalkotás is műbírálathoz köteles – e, mert ezen alkotásoknak csak az első példánya zsűri-köteles (pl. a főváros költségvetésével évek óta folyamatosan készülő színésztáblák).

Az emléktábla környezetének dokumentációja:

A házat 1860-ban Hild Károly építette. Lebontása után 1896/97-ben épült fel Dávid Jakab megrendelésére ez a háromemeletes, leginkább reneszánsz jelleget tükröző homlokzatú lakóház. A terveket – melyeken Goldmann Ernő építész pecsétje alatt Bachl Ferenc építőmester aláírása szerepel – 1896-ban engedélyezte a Fővárosi Tanács.



Tekintettel arra, hogy a kérdéses épület nem áll műemlékvédelem alatt, ezért az emléktábla elhelyezéséhez elegendő az ingatlannak, a társasház tulajdonosának/tulajdonosainak hozzájárulása.

Erzsébetváros Önkormányzatának tulajdona az Alsóerdősor u. 10-ben 110/10000, azaz 1,1%, a társasház közös képviselőjét az EURO-KOLLÁR Kft. (2039 Pusztazámor, Petőfi Sándor u.7/a, Babar Zoltán ügyvezető képviselő) látja el.

Az emléktábla homlokzaton történő kihelyezéséhez szükséges a Főépítési Iroda állásfoglalása. Előzetesen megjegyezendő a homlokzaton történő elhelyezéséhez, hogy az emléktábla nem fog eltakarni épületdíszítést, illetve, lehetőség szerint a kváderek vonalához igazodik. A táblát szemmagasságban kívánjuk elhelyezni, a tábla alsó síkja cca. 1,5-1,6 m magasságban legyen.

II. Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc zsidó származású hőseinek emléket állító tábla

Erzsébetváros Önkormányzata a MAZSISZEM (Magyar-Zsidó Szabadságharcosokért Emlékbizottság) kezdeményezésére az 1956-os Forradalom és Szabadságharc zsidó származású hőseire emlékező táblát kíván elhelyeztetni az '56-os emlékévre való tekintettel. Az emléktábla tervezett helyszíne a 1074 Budapest, Dohány u. 2. szám alatt lévő *Dohány utcai Zsinagóga* árkádsorának egyik oszlopa. Megjelenésében az eddigiekben ott elhelyezett táblákhoz szeretnénk igazodni. Az oszlopok a 70x45x2 cm és 110 x 45x2 cm márvány vagy gránit tábla elhelyezését teszik lehetővé. A tábla elkészítését – többek közt a helyszín megjelölése érdekében - a MAZSIHISZ – el történő egyeztetés fogja megelőzni.



Az emléktábla tervezett helyszíne, a Dohány utcai Zsinagóga árkádsora

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi közművelődés önkormányzati feladatellátásáról szóló 41/2013. (VI. 28.) sz. rendeletének (továbbiakban: rendelet) 4. § (4) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az Önkormányzat – saját lehetőségei által behatároltan - Erzsébetváros közművelődési hagyományai, lakosságának művelődési szokásai és igényei alapján feladatának tekinti, hogy segítse:

(4) a kerület környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, megismertetését, a helyi művelődési szokások gondozását, gazdagítását.”

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. § -a a művészeti alkotásnak minősülő emléktáblák, domborművek, köztéri alkotások elhelyezését szabályozza.

109.§ (1) Művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről, áthelyezéséről, lebontásáról a település önkormányzatának képviselőtestülete, Budapesten fővárosi tulajdonú közterület vagy épület esetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése, a kerületi önkormányzat tulajdonában álló közterület vagy épület esetében a kerületi önkormányzat képviselőtestülete dönt, és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról.

(2) A döntéshez a műalkotás művészi értékére vonatkozóan szakvéleményt kell beszerezni.

(3) Nem önkormányzati tulajdonú épületen lévő művészeti alkotásokat az illetékes önkormányzat képviselőtestülete - szakvélemény kikérésével - védeni köteles, új elhelyezés esetén véleményezési joga van.

Fedezeti sora a 2016. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet „5707 Turizmussal kapcsolatos feladatok 2016. évi tervezett előirányzatai; Emléktáblák sor, melyre a Garas Dezső emléktábla állításának költségeit 500 000 Ft (azaz ötszázezer forint) összegben, továbbá az 56-os Forradalom és Szabadságharc zsidó származású hőseinek emléket állító tábla fedezetét 300 000 Ft (azaz háromszázezer forint) összegben biztosítani szükséges.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslatok elfogadására.

Határozati javaslatok

1.

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy emléktáblát készíttet és helyez el Garas Dezső, a Nemzet Színésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas és kétszeres Jászai Mari-díjas magyar színművész, érdemes művész és kiváló művész emlékére a 1074 Budapest, Alsóerdősor u. 10. szám alatti társasház homlokzatára, Stremeny Géza szobrászművész kivitelezésében és tervei alapján és annak fedezetét 500.000 Ft (azaz ötszázezer forint) összegben a 2016. évi költségvetés „5707 Turizmussal kapcsolatos feladatok; Emléktáblák” soron biztosítja.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Vattamány Zsolt polgármester

Határidő: 2016. december 1.

2.

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy emléktáblát készíttet az 1956-os Forradalom és Szabadságharc zsidó származású hőseinek emlékére és annak fedezetét 300 000 Ft (azaz háromszázezer forint) összegben 2016. évi költségvetés „5707 Turizmussal kapcsolatos feladatok; Emléktáblák” soron biztosítja.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Vattamány Zsolt polgármester

Határidő: 2016. december 15.

Budapest, 2016. szeptember 12.

Vattamány Zsolt
polgármester